

Motion till riksdagen

1987/88:Jo789

av Lars Ernestam och Anders Castberger (fp)

om konkurrensbegränsande effekter på
servicemarknaden vid tillämpning av bilavgaslagen

Folkpartiet anser att kraftfulla åtgärder måste sättas in för att minska utsläpp och andra miljöpåverkande effekter av biltrafiken. Som ett led i dessa miljöförbättrande åtgärder föreslog folkpartiet att katalytisk avgasrening skulle införas redan från 1987 års bilmodeller.

I samband med riksdagens och därvid jordbruksutskottets behandling av ändringar i bilavgaslagen som på regeringens förslag skall komma att gälla först från och med 1989 års bilmodeller, markerade folkpartiet vikten av fri konkurrens på tillbehörs- och servicesidan när det gäller utrustning m. m. för katalytisk rening. Jordbruksutskottet underströk också att lagen inte får skapa ett reparationsmonopol. Av utskottets skrivning framgår tydligt att detta avser både garantireparationer och service.

Sålunda heter det t. ex:

En bilägare skall således kunna reparera sin bil och även få garantireparationer av avgasreningssystemet utförda på en bilmärkesobunden verkstad. Verkstaden bör därvid äga rätt till ersättning av billeverantören för sådana garantireparationer. I detta avseende bör således den bilmärkesobundna verkstaden jämföras med den av billeverantören auktoriserade märkesverkstaden, under förutsättning att den bilmärkesobundna verkstaden och dess leverantörer av reservdelar – vilka bör vara likvärdiga med billeverantörens originaldelar – övertar garantiansvaret, för återstoden av garantitiden 5 år resp. garantisträcken 80 000 km, i den del den aktuella reparationen omfattar. Det får ankomma på regeringen att nämare utforma bestämmelserna i detta hänseende.

Vad utskottet anfört i anslutning till miljöministerns uttalande i propositionen synes vara ägnat att tillgodose syftet med motionerna Jo110, Jo111 och Jo112 i nu berörd del.

Efter lagens ikraftträdande har ändå konsumentverket och Bilindustriföreningen träffat en överenskommelse som *endast* i undantagsfall öppnar möjligheter för märkesobundna verkstäder att utföra garantireparationer.

Energi- och miljöministern yttrade i riksdagen 1987-11-19 med anledning av detta:

Det har däremot inte varit möjligt att på frivillig grund åstadkomma ett sådant åtagande med rätt för bilägaren att vända sig till den märkesobundna sektorn som jordbruksutskottet uttalat sig om. Eftersom gällande lag inte heller ger möjlighet för regeringen att meddela föreskrifter som jämföras

den märkesobundna verkstaden med tillverkarens verkstad, kan regeringen för närvarande inte vidta några ytterligare åtgärder.

Mot. 1987/88
Jo789

I sammanhanget förtjänar påpekas att Bilavgasförordningen innehåller just en sådan föreskrift, nämligen 12 §:

Tillverkarens ansvar för vissa bilar av 1989 eller senare års modell, m. m. Ett sådant åtagande som avses i 6 § bilavgaslagen (1986:1386) skall innebära att tillverkaren gentemot bilägaren åtar sig ansvaret för att bilen blir satt i sådant skick att den kan lämnas utan anmärkning vid en kontrollbesiktning eller vid en flygande inspektion eller någon annan myndighetskontroll.

I åtagandet får tillverkaren inte föreskriva som ett villkor att bilen måste repareras av en viss verkstad eller att reservdelar av ett visst fabrikat måste användas.

Mot bakgrund av den oklarhet som synes råda är det rimligt att riksdagen ger regeringen en tydligare uttalad möjlighet att motverka reparationsmonopol. I flera uttalanden har även miljö- och energiministern instämt i kravet på fri konkurrens på det här området.

Bilavgaslagen bör därför förtydligas ytterligare genom att en bestämmelse lägges till som klargör att tillverkarnas garantiåtagande är ett åtagande att stå för kostnaderna och att det inte är förenligt med detta åtagande att föreskriva att reparationerna skall äga rum på viss verkstad eller att reservdelar av visst fabrikat skall användas. Möjligheter bör också finnas att flytta över garantiansvaret på annan huvudman.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ett ytterligare förtydligande av bilavgaslagen på sätt som här redovisats.

Stockholm den 25 januari 1988

Lars Ernestam (fp)

Anders Castberger (fp)